

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-248/20
Sarajevo, 29.09.2021. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1.NALAZI.....	6
5.2. PREPORUKE	10

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 6. stav (2), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	125.154,68	5,78
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	27.151,99	1,25
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	1.000,00	0,05
4.	Prihodi od imovine (3-c)	76,37	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	2.450,12	0,11
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	2.007.875,90	92,80
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.163.709,06	100,00
II	Ostali prihodi i drugo²	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	2.163.709,06	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu stranka je iskazala rashode u iznosu od 1.913.018,68 KM³.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je HDZ BiH.

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je, rješenjem broj: R-I-23/90 od 06.09.1990. godine, upisana u registar Višeg suda u Sarajevu. Politička stranka je 2001. godine promijenila sjedište, pa je Rješenjem broj: R-1/2001 od 03.09.2001. godine, te izmjenama rješenja od 26.02.2002. godine, 28.05.2003. godine i 23.06.2005. godine i rješenjem broj: R/1-09 od 01.10.2009. godine upisana u

¹ Podaci iz korigovanog obrasca 3 (izvori finansiranja političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, koji je dostavljen dana 05.07.2021. godine.

² Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, koji je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dana 26.03.2020. godine, iskazala ostale prihode u iznosu od 5.500,00 KM. U toku pregleda utvrđeno je da je stranka primila novčana sredstva od Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 5.550,00 KM, po osnovu Ugovora o sufinansiranju zapošljavanja-Periodično/sezonsko zapošljavanje što je suprotno odredbi člana 8. stav (1) tačka b) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka je dana 25.03.2021. godine izvršila povrat sredstava Federalnom zavodu za zapošljavanje, te je u korigovanom finansijskom izvještaju za 2019. godine umanjila prihode za ovaj iznos.

³ Podaci iz korigovanog obrasca 4 (rashodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, koji je dostavljen dana 05.07.2021. godine.

registar kod Općinskog suda u Mostaru. Rješenjem Općinskog suda u Mostaru broj: R/1-09 od 01.10.2009. godine u registar su upisane promjene Statuta stranke.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, ulica Kneza Domagoja bb.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Dragan Čović, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2019. godinu je Marica Jurić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske demokratske zajednice BiH čine:

- Središnjica HDZ BiH Mostar,
- 9 kantonalnih/županijskih odbora HDZ BiH,
- 6 gradskih odbora HDZ BiH,
- 57 općinskih odbora HDZ BiH,
- Odbor za Distrikt Brčko i
- Zajednica žena "Kraljica Katarina Kosača".

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju obavila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine u periodu od 2004. do 2018. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2018. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, da sve dobrovoljne priloge u novcu uplaćuje na transakcijski račun središnjeg ureda stranke, da uspostavi blagovremene i potpune evidencije o prihodima i rashodima, te obrati pažnju na troškove po osnovu poreza i doprinosa na isplate koje imaju karakter ličnih primanja i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, utvrđeno je da stranka nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁴.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2019. godinu utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine planirala rashode u ukupnom iznosu od 1.964.500,00 KM. Uvidom u godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu utvrđeno je da je stranka u 2019. godini ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 1.913.376,56 KM.

Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svog finansijskog plana rashoda, odnosno programa utroška sredstava za 2019. godinu, kako slijedi:

- Stranka je planirala *Troškove prevoza* u iznosu od 8.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 18.335,16 KM, što je za 10.355,16 KM više od planiranog iznosa.;
- Stranka je *Troškove reklame i reprezentacije* prekoračila za 112.396,08 KM. U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je *Troškove reklame i propagande* iskazala u iznosu od 77.735,01 KM, a *Troškove reprezentacije* u iznosu od 169.661,07 KM, odnosno ukupno 247.396,08 KM. U Programu utroška sredstava stranka je *Troškove reklame i reprezentacije* planirala u iznosu od 135.000,00 KM.;
- Stranka je planirane *Humanitarne rashode* prekoračila za 3.099,53 KM. U Programu utroška sredstava stranka je *Humanitarne rashode* planirala u iznosu od 130.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 133.099,53 KM.;
- U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala *Troškove električne energije* u iznosu od 61.864,23 KM, što je za 1.364,23 KM više u odnosu na planirana sredstva. U Programu utroška sredstava za 2019. godinu stranka je *Troškove električne energije* planirala u iznosu od 60.500,00 KM.;
- Stranka je planirane *Troškove materijala* prekoračila za 16.702,72 KM. U Programu utroška sredstava stranka je *Troškove materijala* planirala u iznosu od 78.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 94.702,72 KM.;
- U Programu utroška sredstava stranka je *Usluge informisanja, mediji i oglasi* planirala u iznosu od 8.500,00 KM. U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je *Usluge oglašavanja u dnevnim novinama* iskazala u iznosu od 18.194,50 KM, što je za 9.694,50 KM više od planiranog iznosa.;
- Stranka je planirane *Troškove premije osiguranja imovine* prekoračila za 13.234,39 KM. Stranka je u Programu utroška sredstava planirala *Premiju osiguranja i ostale finansijske rashode* u iznosu od 6.500,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 19.734,39 KM.;
- *Troškove goriva i maziva* stranka je planirala u iznosu od 64.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 77.174,31 KM, što je 13.174,31 KM više od planiranog iznosa.;
- U Programu utroška sredstava stranka je planirala *Troškove zakupnine za poslovne i druge prostore* u iznosu od 77.000,00 KM. U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je *Troškove zakupnine za poslovne i druge prostore* iskazala u iznosu od 97.357,09 KM, što je za 20.357,09 KM više od planiranog iznosa.; i

⁴ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

- Stranka je planirane *Troškove održavanja opreme* prekoračila za 15.490,58 KM. Stranka je u Programu utroška sredstava planirala *Troškove održavanja opreme* u iznosu od 10.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 25.490,58 KM.

S obzirom da je stranka finansijska sredstva utrošila mimo utvrđenog Programa utroška finansijskih sredstava za 2019. godinu, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranka.

b) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prilozi fizičkih lica koje je stranka iskazala kao prihode OO Usora u iznosu od 2.500,00 KM i OO Teslić u iznosu od 75,12 KM nisu uplaćeni na transakcijski račun Središnjice stranke, što je suprotno odredbama člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i druge finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije uspostavila pravilne i potpune evidencije o svojim prihodima i rashodima, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu popunila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka je u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja pogrešno iskazala broj deviznog računa, te je za isti račun iskazala dva različita podatka o saldu računa, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

U korigovanom obrascu 2 godišnjeg finansijskog izvještaja, koji je dostavljen 05.07.2021. godine, stranka je iskazala dva različita podatka o stanju novčanih sredstava na deviznom računu broj: 3380604800855644 kod UniCredit banke. Naime, stranka je iskazala da na deviznom računu broj: 3380604800855644 kod UniCredit banke nije imala sredstava i da nije bilo prometa tokom 2019. godine, a zatim je u obrascu ponovo iskazala isti račun za koji je navela da je stanje na dan 01.01.2019. godine iznosilo 155,45 KM, odnosno na dan 31.12.2019. godine 155,45 KM, te da nije ostvarila promet u toku godine.

Uvidom u poslovne knjige Središnjice Mostar utvrđeno je da je stranka na kontu 101301 evidentirala početno stanje na dan 01.01.2019. godine u iznosu od 155,45 KM, te stanje na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 155,45 KM. Uvidom u izvod banke za period 01.01.-31.12.2019. godine utvrđeno je da stranka na ovom računu nije imala sredstava, kao i da nije ostvarila promet.

Pored navedenog, utvrđeno je da je stranka u obrascu 2 pogrešno iskazala broj deviznog računa, tj. umjesto broja deviznog računa 3380604800855644 navela je broj 3380604800855644.

- (2) Kontrolom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je vođenje poslovnih knjiga stranke organizovano na način da je Središnjica stranke vodila poslovne knjige za nivo Središnjeg ureda, a da su niži organizacioni odbori vodili poslovne knjige pojedinačno.

Uvidom u poslovne knjige Središnjice stranke, te bruto bilanse ŽO Posavske županije i OO Bugojno, utvrđeno je da poslovne knjige navedenih organizacionih dijelova stranke nisu vođene na pravilan način.

- Kontrolom iskazanog prihoda utvrđeno je da je u toku 2019. godine iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine na račun Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine uplaćeno ukupno 655.604,29 KM, od čega je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine po osnovu Sporazuma o raspodjeli sredstava iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, Transfer za političke stranke i koalicije za 2019. godine na račun Hrvatske kršćanske demokratske unije BiH uplatila sredstva u iznosu od 26.446,76 KM. Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju prihode Središnjice stranke iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine iskazala u iznosu od 629.157,53 KM.

Međutim, uvidom u poslovne knjige Središnjice stranke, utvrđeno je da je stranka u svojim poslovnim knjigama na kontu 41101-*prihodi iz budžeta Federacije BiH* (OJ: HDZ BiH Središnjica) iskazala prihode iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 655.604,29 KM, te je sredstva isplaćena Hrvatskoj kršćanskoj demokratskoj uniji BiH po osnovu Sporazuma o raspodjeli sredstava iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, u ukupnom iznosu od 26.446,76 KM evidentirala na dugovnoj strani konta 41101-*prihodi iz budžeta Federacije BiH* (OJ: HKDU BiH Mostar).

Smatramo da stranka prenos sredstava Hrvatskoj kršćanskoj demokratskoj uniji BiH nije trebala evidentirati na dugovnoj strani konta 41101-*prihodi iz budžeta Federacije BiH* (OJ: HKDU BiH Mostar) jer nije riječ o prenosu prihoda po obračunu rezultata, već o prenosu sredstava drugoj političkoj stranci.

Isto tako, stranka je u poslovnim knjigama interni prenos sredstava između ŽO Posavske županije i Središnjice stranke evidentirala na kontu prihoda iz budžeta regije u iznosu od 9.066,72 KM. Uvidom u bruto bilans ŽO Posavske županije za period od 01.01. do 31.12.2019. godine utvrđeno je da je stranka pored prihoda iz budžeta Posavske županije u iznosu od 61.082,34 KM, evidentirala i interni prenos sredstava između ŽO Posavske županije i Središnjice stranke i to na kontu prihoda iz budžeta regije.

- Uvidom u bruto bilans i analitičke kartice OO Bugojno utvrđeno je da je OO Bugojno izvršio obračun rezultata na datum 30.06.2019. godine i prenos prihoda i rashoda na analitičkim karticama. Nakon obračuna, OO Bugojno nije izvršio storniranje knjiženja rezultata na dan 30.06.2019. godine na uobičajen način (u minusu na dugovnoj strani prihoda, odnosno u minusu na potražnoj strani rashoda), već je uvećao potražnu stranu prihoda, odnosno dugovnu stranu rashoda. Na kraju poslovne godine, izvršen je obračun na dan 31.12.2019. godine, te je na analitičkoj kartici konta 4116000-*prihodi iz budžeta općine* na dan 31.12.2019. godine iskazan prihod u ukupnom iznosu od 29.708,00 KM. Prema podacima sa transakcijskog računa, OO Bugojno je u toku 2019. godine ostvario prihode iz budžeta u ukupnom iznosu od 18.704,00 KM.

Navedeno ukazuje da poslovne knjige OO Bugojno nisu vođene na pravilan način, kao i da u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka nisu uspostavljene adekvatne interne kontrole nad nižim organizacionim dijelovima političke stranke radi sprečavanja pogrešnog evidentiranja prihoda i rashoda.

(3) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije u godišnjem finansijskom izvještaju pravilno iskazala troškove, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

- Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je u korigovanom obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) Središnjice stranke iskazala troškove zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 14.000,00 KM. Kontrolom dostavljene dokumentacije i poslovnih knjiga, utvrđeno je da je Središnjica u svojim poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupnine poslovnog prostora koji je koristila u Sarajevu u iznosu od 14.400,00 KM.

- Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju troškove zakupnine poslovnih prostorija OO Novi Travnik iskazala u iznosu od 5.265,00 KM. Uvidom u dokumentaciju koja je dostavljena uz primjedbe na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnih prostorija koje je koristio OO Novi Travnik u 2019. godini iznosili 4.815,00 KM. Naime, Ugovorom o zakupu poslovnog prostora koji je sklopljen sa Stjepanom Davidovićem, utvrđeno je da stranka ima obavezu da plaća mjesečnu zakupninu u iznosu od 450,00 KM, a u periodu od 01.10. do 30.04. pored zakupnine i mjesečne troškove grijanja u iznosu od 150,00 KM. Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju troškove zakupnine poslovnog prostora iskazala uvećane za troškove grijanja za period od 01.10. do 31.12.2019. godine u iznosu od 450,00 KM.
 - Kontrolom ostalih rashoda koje je ostvarila Središnjica stranke, utvrđeno je da je stranka u toku 2019. godine obračunala obaveze po osnovu doprinosa za PIO/MIO u iznosu od 4.650,69 KM za tri lica⁵ koja su prema podacima iz odluka bili zaposlenici Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine u ranijem periodu, a za koje nisu plaćeni doprinosi. Stranka nije u svojim poslovnim knjigama imala evidencije o obavezama što ukazuje da nema pravilne evidencije o svojim obavezama, odnosno da troškovi nisu evidentirani u momentu kada su i nastali.
 - Kontrolom troškova dnevnica i putnih troškova u inostranstvu i troškova prevoza, utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine vršila isplatu dnevnica i putnih troškova i fizičkim licima koja nisu zaposlena u stranci, a na isplaćena sredstva nije u skladu sa poreskim propisima obračunala porez na dohodak i doprinose.
 - Središnjica stranke je u poslovnim knjigama evidentirala troškove naknada hotelima za usluge u iznosu od 1.564,00 KM. Uvidom u račune Hotela Mostar broj: 213/2019, 480/2019, 762/2019, 634/2019, 635/2019 i 1704/2019 za hotelske usluge (noćenje i konzumacija hrane), utvrđeno je da na računima nisu navedeni podaci o licima koja su koristila usluge noćenja. Isto tako, na računu Hotela „Evropa“ Brčko BF: 31 od 08.09.2019. godine nisu navedeni podaci o licu koje je koristilo hotelski smještaj, dok je na računu Hotela Mepas broj: 2019/1-10-216-1541 od 06.11.2019. godine navedeno da je uslugu noćenja koristilo fizičko lice Ivica Nuić, koji prema dostavljenim podacima nije zaposlen u stranci.
- (4) Kontrolom blagajničkog poslovanja Središnjice Mostar utvrđeno je da su blagajnički izvještaji sačinjavani na mjesečnom nivou. Kontrolom isplata putnih troškova, utvrđeno je da na pojedinim putnim nalogima nisu na ispravan način navedeni podaci o vremenu provedenom na službenom putu, kao i da nalozi za službeno putovanje prije isplate nisu potpisani od strane blagajnika, niti lica kojem su sredstva isplaćena.
- (5) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja.

⁵ Sredstva u iznosu od 1.218,53 KM su uplaćena Federalnom zavodu PIO/MIO za doprinose obračunate za Ljerku Šandrku po osnovu doprinosa za period 01.01.-24.09.2001. godine, dok su stvorene obaveza prema Federalnom zavodu PIO/MIO po osnovu doprinosa PIO/MIO za Zvonka Prskala za period od 01.05.2002. do 15.09.2003. godine u iznosu od 2.387,65 KM i za Dijanu Krajinu za četiri mjeseca 1995. i četiri mjeseca 1999. godine u iznosu od 1.044,51 KM

Troškovi izborne kampanje na prijevremenim izborima za načelnike Općine Domaljevac-Šamac i Kakanj.

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine učestvovala je na prijevremenim izborima za načelnike općina Domaljevac-Šamac i Kakanj koji su održani 17.02.2019. godine.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁶ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje za prijevremene izbore za načelnika općine Domaljevac-Šamac mogla da potroši sredstva u iznosu od 1.380,30 KM, a za prijevremene izbore za načelnika općine Kakanj sredstva u iznosu od 10.258,50 KM

U godišnjem finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, stranka nije iskazala troškove izborne kampanje za prijevremene izbore za načelnike općina Domaljevac-Šamac i Kakanj, te je u dopisu od 16.03.2021. godine navela da nije imala troškove kampanje za prijevremene izbore.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj demokratskoj zajednici Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,*
- *da sve dobrovoljne priloge u novcu uplaćuje na transakcijski račun središnjeg ureda stranke,*
- *da vodi pravilne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, odnosno da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da u finansijskom izvještaju iskaže sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom.*

Takođe se preporučuje:

- *da uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge i*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno poreske, iz kojih proističu dodatne obaveze i troškovi.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine dostavila je odgovor na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

Uz odgovor stranka je dostavila korigovane obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, čime je djelimično otklonila utvrđene nedostatke u popunjavanju finansijskog izvještaja. Stranka je dostavila i dodatnu dokumentaciju i dokaze kojim je osporila nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

⁶ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i potpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je uz očitovanje dostavila Rebalans programa utroška sredstava za 2019. godinu iz septembra 2019. godine. S obzirom da stranka Rebalans programa utroška sredstva za 2019. godinu nije dostavila nakon što ga je usvojila, tj. u septembru 2019. godine, a što je bila obavezna, isti nije uzet u razmatranje.

Takođe, stranka je u očitovanju osporila nalaz koji se odnosi na knjiženje i iskazivanje prihoda i rashoda u poslovnim knjigama, pravdajući se da je storniranje prihoda izvršila korištenjem crnog storna, tj. knjiženjem na suprotnoj strani konta, te da je na taj način samo uvećala promet. Ne sporeći mogućnost otklanjanja grešaka metodom crnog storna, ukazujemo na činjenicu da se prihodi knjiže isključivo na potražnoj strani konta prihoda, osim u momentu prenosa rezultata. Isto tako, ističemo da je stranka knjiženjem prenosa sredstava između odbora na kontima prihoda na dugovnoj strani, te knjiženjem obračuna prihoda OO Bugojno na dan 30.06.2019. godine, pogrešno iskazala podatke o prihodima u poslovnim knjigama.

Pored navedenog, stranka je u primjedbama istakla da su nalozi isplate uredno potpisani od strane glavnog tajnika, likvidatora, blagajnika i lica kojem su isplaćena sredstva. S obzirom da su putni nalozi knjigovodstvena isprava na osnovu koje je izvršen obračun i isplata dnevnica i putnih troškova, isti prije isplate trebaju biti ovjereni za knjiženje, te potpisani od strane blagajnika i lica kojem su isplaćena sredstva, a što je predviđeno i u samom dokumentu. Primjedba stranke da su sva lica kojima su isplaćeni troškovi službenih putovanja bila u momentu isplate zaposlena u stranci, nije prihvaćena jer stranka nije dostavila dokaze o zaposlenju ili angažovanju lica kojima su isplaćeni putni troškovi.

Na nalaz da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, stranka se izjasnila da nije ostvarila koristi od navedenog udruženja. S obzirom da je stranka članica navedenog udruženja, smatramo da je u finansijskom izvještaju bila obavezna naznačiti da je povezana sa udruženjem, bez obzira da li je ostvarila mjerljivu finansijsku korist.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe stranke i korigovala nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

Šef odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc. Hasida Gušić